

ŠTATÚT

Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie (ďalej tiež „organizácia“)

ČLÁNOK I

Úvodné ustanovenia

- (1) Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied, verejná výskumná inštitúcia (skrátaná podoba názvu Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i.), je od 1. januára 2022 verejnou výskumnou inštitúciou podľa zákona č. 243/2017 Z. z. o verejnej výskumnej inštitúcii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o v. v. i.“).
- (2) Organizácia vznikla v roku 1943 ako Jazykovedný ústav Slovenskej akadémie vied a umení, v roku 1953 bola začlenená do Slovenskej akadémie vied ako Ústav slovenského jazyka. Uznesením predsedníctva Slovenskej akadémie vied č. III/1 zo dňa 14. februára 1966 bol ústav premenovaný na Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied.
- (3) Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra SAV, v. v. i., je vedeckovýskumné pracovisko s priamym vplyvom na jazykovo-komunikačnú i kultúrnu oblasť spoločenského života. Ako najväčšie lingvisticky a slovakisticky zamerané pracovisko plní aj úlohu koordinátora a organizátora vedeckého lingvistického diania na Slovensku.

ČLÁNOK II

Predmet činnosti

- (1) Hlavným predmetom činnosti organizácie je:
 - a) základný a aplikovaný výskum slovenského jazyka, jeho súčasných aj historických foriem a variet, všeobecné teoretické a metodologické aspekty lingvistiky, sociálne a kultúrne aspekty fungovania jazyka, a to v oblastiach: súčasný jazyk a jeho dynamika, lexikografické a lexikologické spracovanie slovenčiny, slovenské nárečia na Slovensku a v zahraničí, historický a etymologický výskum jazyka, vonkajšie dejiny spisovného jazyka, teória a prax jazykovej kultúry a jazykovej politiky, otázky sociolingvistiky a sociálnej lingvistiky, budovanie korpusov a databáz slovenského jazyka a korpusová lingvistika, výskum odbornej terminológie, onomastický výskum, slavistický a porovnávací lingvistický výskum,
 - b) zabezpečovanie a správa infraštruktúry výskumu a vývoja, ku ktorej má organizácia vlastnícke právo alebo iné právo, a to v rozsahu vyplývajúcom z protokolu medzi Slovenskou akadémiou vied a organizáciou podľa § 21a ods. 7 zákona č. 133/2002 Z. z. o Slovenskej akadémii vied (ďalej len „zákon o SAV“),
 - c) získavanie, spracúvanie a šírenie informácií z oblastí uvedených v písm. a) a poznatkov z vlastného výskumu a vývoja; vydávanie vedeckých i vedecko-popularizačných prác, zborníkov a časopisov, sprístupňovanie výsledkov vlastného výskumu a vývoja na webovej stránke organizácie vrátane korpusov, portálov

- a databáz, vypracúvanie jazykových expertíz, poskytovanie poradenských služieb, konzultácií, prednášok a workshopov pre orgány štátnej správy, terminologické komisie, vzdelávacie inštitúcie, organizácie a pre odbornú a laickú verejnosť,
- d) podieľanie sa na uskutočňovaní študijných programov tretieho stupňa vysokoškolského štúdia, a to v študijnom odbore filológia študijného programu slovenský jazyk (060208),
 - e) spolupráca v oblasti vedy a techniky s vysokými školami, ostatnými právnickými osobami uskutočňujúcimi výskum a vývoj a s podnikateľmi, a to v oblastiach uvedených v písm. a).
- (2) Prevažujúcou hlavnou činnosťou organizácie je uskutočňovanie výskumu v podskupine odborov vedy a techniky (ďalej tiež „odborní“): filologické vedy (060200), najmä v odboroch slovenský jazyk a literatúra (060208) so zameraním na slovenský jazyk, všeobecná jazykoveda (060209) a ostatné príbuzné odbory filologických vied (060299).
 - (3) Ďalšie oblasti predmetu činnosti organizácie sú uvedené v zakladacej listine organizácie (článok IV bod 2).

ČLÁNOK III **Štruktúra orgánov**

- (1) Organizácia má riaditeľa, správnu radu, vedeckú radu a dozornú radu.
- (2) Riaditeľ môže zriadiť ďalšie orgány na plnenie úloh podľa všeobecne záväzných právnych predpisov alebo na plnenie iných úloh.

ČLÁNOK IV **Organizačná štruktúra**

- (1) Organizácia sa člení na oddelenia a útvary. Počet, generický názov (prípadne iný ako oddelenie a útvar), vlastný názov a zameranie činnosti oddelení a útvarov, ako aj ich prípadné ďalšie členenie určuje organizačný poriadok organizácie.
- (2) Na čele oddelení a útvarov sú vedúci. Právomoci vedúcich oddelení a útvarov určuje organizačný poriadok organizácie. Vedúcich oddelení a útvarov vymenúva a odvoláva riaditeľ organizácie; riaditeľ organizácie si môže pred vymenovaním alebo odvolaním vedúceho oddelenia alebo útvaru vyžiadať stanovisko správnej rady, vedeckej rady alebo zamestnancov organizačne začlenených do daného oddelenia alebo útvaru.
- (3) Zaradenie zamestnancov organizácie do jednotlivých oddelení alebo útvarov určuje riaditeľ rozhodnutím [pri rešpektovaní náležitostí podľa § 43 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce]. Zaradenie doktorandov podľa § 6 ods. 3 písm. b) zákona o SAV do jednotlivých oddelení alebo útvarov určuje riaditeľ rozhodnutím; riaditeľ organizácie si musí pred zaradením zamestnanca alebo doktoranda do konkrétneho oddelenia alebo útvaru vyžiadať stanovisko vedúceho oddelenia alebo útvaru.

ČLÁNOK V **Akademická obec**

- (1) Akademickú obec organizácie tvoria osoby podľa § 6 ods. 3 zákona o SAV.
- (2) Akademická obec organizácie volí a odvoláva člena snemu akadémie (článok XII štatútu SAV) za organizáciu.
- (3) Pre voľbu člena snemu platia všeobecné pravidlá podľa článku XII bodu 6 štatútu SAV.
- (4) Pre odvolávanie člena snemu platia všeobecné pravidlá podľa článku XII bodu 8 štatútu SAV.
- (5) Voľbu a odvolávanie člena snemu za organizáciu organizuje vedecká rada organizácie.
- (6) Riaditeľ organizácie poskytuje vedeckej rade všetku súčinnosť potrebnú na realizáciu aktov a činností pri vyhlasovaní a organizácii voľby a odvolávania člena snemu. Predseda vedeckej rady alebo ním poverený člen vedeckej rady má právo nahliadnuť do materiálov, ktoré organizácia vedie o zamestnancoch, v rozsahu a s cieľom určiť zoznam členov akademickej obce.
- (7) Vedecká rada organizuje voľbu člena snemu s dostatočným predstihom pred koncom funkčného obdobia snemu alebo najneskôr 1 mesiac po predčasnom ukončení výkonu funkcie člena snemu.
- (8) Na základe písomnej žiadosti aspoň 1/5 členov akademickej obce organizácie vedecká rada zvolá akademickú obec s cieľom odvolať člena snemu. Žiadosť musí obsahovať mená, priezviská a vlastnoručné podpisy aspoň 1/5 členov akademickej obce a uvedenie dôvodov na odvolanie člena snemu.
- (9) Vedecká rada zabezpečí odoslanie pozvánky na zhromaždenie akademickej obce s bodom programu voľby, resp. odvolávania člena snemu a s uvedením miesta, dňa a hodiny jeho konania. V prípade odvolávania člena snemu vedecká rada zabezpečí aj odoslanie žiadosti podľa ods. 8 tohto článku. Pozvánka a prípadne aj žiadosť podľa ods. 8 sa odosielaajú v elektronickej podobe členom akademickej obce organizácie na ich e-mailové adresy uvedené na webovom sídle organizácie. Zhromaždenie akademickej obce sa musí konať nie skôr ako týždeň a nie neskôr ako mesiac po doručení žiadosti podľa ods. 8 tohto článku vedeckej rade. K odoslaniu uvedených dokumentov musí dôjsť najneskôr 15 dní pred dňom konania zhromaždenia akademickej obce.
- (10) Vedecká rada organizácie zverejní najmenej tri dni pred dňom hlasovania aktuálny menoslov členov akademickej obce organizácie v zmysle § 6 ods. 3 zákona o SAV.
- (11) Vedecká rada organizácie riadi zhromaždenie akademickej obce. Vedecká rada umožní členovi snemu, ktorý sa navrhuje odvolať, vyjadriť sa k dôvodom na jeho odvolanie uvedeným v žiadosti a umožní diskusiu členov akademickej obce organizácie a dotknutého člena snemu k tomuto návrhu.

- (12) Vedecká rada organizácie vyhotoví zápisnicu o priebehu a výsledku hlasovania, ktorú podpíšu všetci prítomní členovia vedeckej rady.
- (13) Vedecká rada organizácie oznámi výsledky hlasovania snemu a kontaktné údaje na zvoleného člena snemu predsedovi snemu (článok XII ods. 5 štatútu SAV).

ČLÁNOK VI

Oprávnení voliči podľa § 23 ods. 2 zákona o v. v. i.

Oprávnení voliči podľa § 23 ods. 2 zákona o v. v. i. volia a odvolávajú volených členov správnej rady a členov vedeckej rady organizácie postupom podľa § 23 ods. 2, 9 a 11 zákona o v. v. i., volebného poriadku na funkciu člena správnej rady [§ 37 ods. 1 písm. c) zákona o v. v. i.] a volebného a nominačného poriadku na funkciu člena vedeckej rady [§ 37 ods. 1 písm. d) zákona o v. v. i.].

ČLÁNOK VII

Niektoré pravidlá rokovania a uznášanía sa orgánov organizácie

- (1) Vedenie, správna rada, vedecká rada organizácie rozhodujú *per rollam* o neodkladných záležitostiach a o návrhoch, na ktorých prerokovanie nie je možné zvolať zasadnutie. V prípade tajného hlasovania musia byť zabezpečené také elektronické prostriedky hlasovania, ktoré zaručia anonymitu hlasujúcich. O výsledku rozhodnutia sa spíše zápisnica. Ak 1/3 členov orgánu požiada, aby sa o návrhu predloženom na hlasovanie *per rollam* rokovalo na jeho riadnom zasadnutí, prerokuje sa návrh na najbližšom zasadnutí. Na výsledky hlasovania *per rollam* sa pritom neprihliada.
- (2) Orgány organizácie môžu zasadať, rokovať a uznášať sa aj prostredníctvom videokonferenčných prenosov a v prípade potreby sa tak môžu konať aj voľby do orgánov organizácie. Pre takéto zasadnutia platia primerane ustanovenia o rokovaní a uznášaní sa podľa štatútov a rokovacích poriadkov, ako aj volebných a nominačných poriadkov týchto orgánov a ustanovenia štatútu organizácie podľa odsekov 3 až 5.
- (3) Za prítomných sa považujú účastníci zasadnutia, ktorí sú slovom a/alebo obrazom prítomní v čase hlasovania; ak prítomný účastník nehlasoval, považuje sa za účastníka, ktorý sa zdržal hlasovania.
- (4) V prípade hybridného prezenčno-videokonferenčného zasadnutia predseda zasadajúceho orgánu vyzve na hlasovanie a tí účastníci zasadnutia, ktorí sú miestne vzdialení, slovom a/alebo obrazom potvrdia ostatným účastníkom spojenia výsledok svojho hlasovania v čase prenosu. Predsedajúci oznámi výsledky hlasovania v mieste, v ktorom sa zdržiaval, ako aj celkový výsledok hlasovania za všetky pripojené miesta. Spôsob rokovania i výsledok hlasovania sa explicitne uvedú v zápisnici z rokovania. Účastníci zasadnutia môžu hlasovať v tajnom hlasovaní iba v prípade, ak sú zabezpečené také elektronické prostriedky hlasovania, ktoré zaručia anonymitu hlasujúcich.

- (5) Ak sú všetci účastníci zasadnutia pripojení videokonferenčne, predseda zasadajúceho orgánu vyzve na hlasovanie a účastníci zasadnutia slovom a/alebo obrazom potvrdia ostatným účastníkom spojenia výsledok svojho hlasovania v čase prenosu. Predsedajúci oznámi celkový výsledok hlasovania za všetky pripojené miesta. Spôsob rokovania i výsledok hlasovania sa explicitne uvedú v zápisnici z rokovania. Účastníci zasadnutia môžu hlasovať v tajnom hlasovaní iba v prípade, ak sú zabezpečené také elektronické prostriedky hlasovania, ktoré zaručia anonymitu hlasujúcich.

ČLÁNOK VIII

Riaditeľ

- (1) Riaditeľa vymenúva a odvoláva predseda Slovenskej akadémie vied (ďalej len „SAV“) na návrh predsedníctva SAV [§ 12 ods. 7 písm. b) zákona o SAV]. Vymenovaniu riaditeľa predchádza výberové konanie (§ 22 zákona o v. v. i.) podľa pravidiel výberového konania na obsadenie miesta riaditeľa [§ 38 ods. 1 písm. a) zákona o v. v. i.].
- (2) Riaditeľ je štatutárny orgán organizácie. Riaditeľ organizáciu riadi, koná v jej mene a zastupuje ju navonok. Riaditeľ rozhoduje vo všetkých veciach, ak tieto nie sú týmto zákonom zverené do pôsobnosti iného orgánu organizácie alebo do pôsobnosti SAV (§ 16 ods. 1 zákona o v. v. i.).
- (3) Riaditeľ vykonáva právomoci podľa zákona o v. v. i. (najmä § 16 ods. 1 a 2 zákona o v. v. i.), vnútorných predpisov organizácie (§ 37 zákona o v. v. i.) a vnútorných predpisov SAV (§ 38 ods. 1 zákona o v. v. i.).
- (4) Funkčné obdobie riaditeľa je päť rokov; rovnaká osoba môže byť vymenovaná do funkcie riaditeľa najviac dve funkčné obdobia za sebou (§ 16 ods. 3 zákona o v. v. i.).
- (5) Funkcia riaditeľa je nezlučiteľná s funkciami člena vedeckej rady a člena dozornej rady (§ 16 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (6) Ak riaditeľ popri výkone funkcie riaditeľa vykonáva činnosť, ktorej zameranie predpokladá zaradenie do určitého oddelenia alebo útvaru, o zaradení do tohto oddelenia alebo útvaru rozhoduje sám. Ak zmena zaradenia vyžaduje zmenu pracovnej zmluvy, požiada o jej zmenu predsedu SAV (§ 21 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (7) Riaditeľ môže byť súčasne vedúcim oddelenia alebo útvaru.

ČLÁNOK IX

Zástupca riaditeľa

- (1) Riaditeľ, poverený riaditeľ alebo zastupujúci riaditeľ je povinný bezodkladne po ustanovení do funkcie určiť svojho zástupcu, ak takýto zástupca v organizácii nie je (článok X ods. 1 štatútu SAV). Zástupca sa vyberá zo zamestnancov organizácie.
- (2) Osoba podľa ods. 1 určí rozsah úloh, povinností a oprávnení (ktoré inak pripadajú osobe

podľa ods. 1), ktoré zástupca riaditeľa bude plniť alebo vykonávať, vrátane rozsahu oprávnenia konať v mene a na účet organizácie v pracovnoprávných vzťahoch a v iných právnych vzťahoch. Zástupca riaditeľa nemôže vykonávať právomoci, ktoré zákon o v. v. i. priznáva riaditeľovi organizácie (článok X ods. 2 štatútu SAV).

- (3) Osoba podľa ods. 1 oznámi meno svojho zástupcu príslušnému vedeniu oddelenia vied (článok X ods. 3 štatútu SAV).

ČLÁNOK X **Vedecký tajomník**

- (1) Riaditeľ, poverený riaditeľ alebo zastupujúci riaditeľ môže po ustanovení do funkcie určiť vedeckého tajomníka organizácie. Vedecký tajomník sa vyberá zo zamestnancov organizácie.
- (2) Osoba podľa odseku 1 určí rozsah úloh, povinností a oprávnení (ktoré inak pripadajú osobe podľa odseku 1 alebo zástupcovi riaditeľa), ktoré vedecký tajomník bude plniť alebo vykonávať, vrátane rozsahu oprávnenia konať v mene a na účet organizácie v pracovnoprávných vzťahoch a v iných právnych vzťahoch. Vedecký tajomník nemôže vykonávať právomoci, ktoré zákon o v. v. i. priznáva riaditeľovi organizácie (článok X ods. 2 štatútu SAV).

ČLÁNOK XI **Vedecká rada**

- (1) Členov vedeckej rady organizácie volia a odvolávajú oprávnení voliči podľa § 23 ods. 2 zákona o v. v. i. postupom podľa volebného a nominačného poriadku na funkciu člena vedeckej rady [§ 18 ods. 4 a § 37 ods. 1 písm. d) zákona o v. v. i.].
- (2) Vedecká rada vykonáva právomoci podľa zákona o v. v. i. (najmä § 18 ods. 7 zákona o v. v. i.), podľa vnútorných predpisov organizácie (§ 37 zákona o v. v. i.) a vnútorných predpisov SAV (§ 38 ods. 1 zákona o v. v. i.).
- (3) Funkčné obdobie člena vedeckej rady je päť rokov; rovnaká osoba môže byť zvolená do funkcie člena vedeckej rady aj opakovane (§ 18 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (4) Vedecká rada si môže zvoliť svojho podpredsedu.
- (5) Funkcia člena vedeckej rady je nezlučiteľná s funkciami riaditeľa, člena správnej rady a člena dozornej rady (§ 16 ods. 5 a § 18 ods. 8 zákona o v. v. i.).
- (6) Člen vedeckej rady vykonáva funkciu bez nároku na odmenu (§ 23 ods. 12 zákona o v. v. i.).
- (7) Organizácia finančne zabezpečuje činnosť vedeckej rady (§ 23 ods. 13 zákona o v. v. i.).

ČLÁNOK XII

Správna rada

- (1) Členom správnej rady je z titulu svojej funkcie riaditeľ; zvyšných členov správnej rady organizácie volia a odvolávajú oprávnení voliči podľa § 23 ods. 2 zákona o v. v. i. postupom podľa volebného poriadku na funkciu člena správnej rady [§ 17 ods. 2 a § 37 ods. 1 písm. c) zákona o v. v. i.].
- (2) Správna rada vykonáva právomoci podľa zákona o v. v. i. (najmä § 17 ods. 8 zákona o v. v. i.), vnútorných predpisov organizácie (§ 37 zákona o v. v. i.) a vnútorných predpisov SAV (§ 38 ods. 1 zákona o v. v. i.).
- (3) Funkčné obdobie voleného člena správnej rady je päť rokov (§ 17 ods. 6 zákona o v. v. i.).
- (4) Funkcia člena správnej rady je nezlučiteľná s funkciami člena vedeckej rady a člena dozornej rady (§ 17 ods. 9 zákona o v. v. i.).
- (5) Člen správnej rady vykonáva funkciu bez nároku na odmenu (§ 23 ods. 12 zákona o v. v. i.).
- (6) Organizácia finančne zabezpečuje činnosť správnej rady (§ 23 ods. 13 zákona o v. v. i.).

ČLÁNOK XIII

Dozorná rada

- (1) Členov dozornej rady organizácie vymenúva a odvoláva SAV (§ 19 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (2) Dozorná rada vykonáva právomoci podľa zákona o v. v. i. (najmä § 19 ods. 7 zákona o v. v. i.), vnútorných predpisov organizácie (§ 37 zákona o v. v. i.) a vnútorných predpisov SAV (§ 38 ods. 1 zákona o v. v. i.); členovia dozornej rady vykonávajú právo podľa § 19 ods. 8 zákona o v. v. i.
- (3) Funkčné obdobie člena dozornej rady sú dva roky; rovnaká osoba môže byť vymenovaná do funkcie člena dozornej rady najviac štyri funkčné obdobia za sebou (§ 19 ods. 6 zákona o v. v. i.).
- (4) Funkcia člena dozornej rady je nezlučiteľná s funkciami riaditeľa, člena vedeckej rady a člena správnej rady (§ 19 ods. 9 a § 16 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (5) Dozorná rada si môže zvoliť svojho podpredsedu (§ 23 ods. 5 zákona o v. v. i.).
- (6) Činnosť dozornej rady finančne zabezpečuje SAV (§ 23 ods. 13 zákona o v. v. i.).

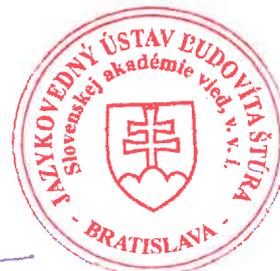
ČLÁNOK XIV Vnútorne predpisy

- (1) Vnútorne predpisy organizácie podľa § 37 ods. 1 zákona o v. v. i., rokovacie poriadky orgánov organizácie a prípadné iné vnútorné predpisy organizácie, zmeny týchto predpisov a poriadkov a úplné znenia týchto predpisov a poriadkov sa zverejňujú na webovom sídle organizácie [§ 2 ods. 3 písm. d) bod 2. zákona o v. v. i.]. Predpisy uvedené v predchádzajúcej vete, ako aj ich zmeny, nadobúdajú účinnosť dňom nasledujúcim po dni ich zverejnenia, ak v nich nie je stanovený neskorší deň nadobudnutia ich účinnosti. Rokovacie poriadky uvedené v prvej vete, ako aj ich zmeny, nadobúdajú účinnosť dňom ich vydania, ak v nich nie je stanovený neskorší deň nadobudnutia účinnosti.
- (2) Vnútorne predpisy organizácie podľa § 37 ods. 1 zákona o v. v. i., prípadné iné vnútorné predpisy organizácie, ich zmeny a ich úplné znenia podpisuje riaditeľ. Rokovacie poriadky správnej rady a vedeckej rady a ich zmeny podpisuje predseda tohto orgánu; rokovací poriadok dozornej rady a jeho zmeny podpisuje predseda SAV.

ČLÁNOK XV Záverečné ustanovenia

- (1) Správna rada organizácie predložila návrh tohto štatútu predsedovi/poverenému členovi dozornej rady organizácie dňa 14. marca 2022 a predsedovi vedeckej rady organizácie dňa 14. marca 2022. Dozorná rada organizácie sa k návrhu tohto štatútu vyjadrila dňa 29. marca 2022; vedecká rada organizácie sa k návrhu tohto štatútu vyjadrila dňa 21. marca 2022. Správna rada organizácie schválila tento štatút dňa 31. marca 2022.
- (2) Tento štatút nadobúda účinnosť dňa 1. apríla 2022.

V Bratislave dňa 31. marca 2022

Mgr. Gabriela Múcsková
.....
doc. Mgr. Gabriela Múcsková, PhD.
riaditeľka
Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra
Slovenskej akadémie vied, v. v. i.